

3 pCt. til at blive den officielt gældende Rentefod her i Landet. Derved opnaaedes saa store Goder, som det ærede 2det Medlem for 10de Kreds udmalede os, at Landbruget kunde tjene 20 Mill. Kr. aarlig, thi sagde han, naar man blot faar Renten ned fra 4 til 3 pCt. og gaar ud fra, at den aarlige Rente, der skal erlægges, er 80 Mill. Kr., saa er der ved denne Reduktion sparet 20 Mill. Kr. om Aaret. Ja, det er disse Illusioner, man hengiver sig til, og det er naturligvis det, som kan tage en folkelig Fantasi. Det ærede Medlem har maa ske megen Ret i at sige, at enhver Lov som denne, hvor man faar Landmændene til at tro, at de kunne slippe 20 Mill. Kr. billigere om Aaret og saa alle disse Goder, er en sand folkelig Lov. Derfor skulde vi stemme for den, selv om vi ellers handlede i Strid med alle mulige sunde finansielle Principper. Det er jo muligt. Men ser man lidt mere nøgternt paa Lovforslaget og bedømmer det efter sunde finansielle Principper, saa tror jeg, at man maa samstemme med det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (Knudsen) og sige, at det hele er en meget prekær Affære, og at det er et stort Spørgsmaal, om ikke saa de indirekte Virkninger, man tænker at opnaa, have ligesaa lidt paa sig, som de direkte Virkninger ville vise sig at have. Vigesom jeg naturligvis samstemmer med ærede foregaaende Talere i, at det er et Gode for et Land, at Renten er lav — 3 pCt. som fast eller officiel Rente er bedre end $3\frac{1}{2}$ pCt. eller 4 pCt. — maa jeg paa den anden Side sige, at jeg tror, at dette Gode ikke faar noget at bethde, og at det kan vende sig til det modsatte, naar den tilsyneladende Nedbringelse af Rentefoden ikke er en naturlig Vækst af Forholdene i Landet, men er tilvejebragt ved kunstige Midler. Jeg mener dermed, at naar der i et Land er Kapitalrigdom, tilstrækkelig Kapital til Landets Behov, haade til Landbrug, Industri, Handel o. s. v., kommer det af sig selv, at Renten gaar ned til 3 pCt., 2 pCt. o. s. v. Vi se jo saaledes, at i England er Diskontoen fabelagtig lille, ja undertiden er der næsten ingen Diskonto at faa. Jeg siger, at lige saa naturlig og ønskelig en lav Rente er, lige saa unaturligt er det ved saadanne Transaktioner og Manipulationer, som man her er i Færd med at foretage, at tilveje-

bringe dette Resultat paa kunstig Maade. Jeg tror, det vil høvne sig. Jeg ser, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Knudsen) allerede har antydet, hvorledes man kan komme ind paa Spindel paa forfælskelig Vis, naar de Kapitaler, som paa en unaturlig Maade blive fri og skulle anbringes, da finde Anbringelse i daarlige udenlandske Statspapirer eller andre Spekulationsforetagender. Det vil bringe Ulykke over Tusinder og Tusinder af Familier. Og i alt Fald, selv om det lykkes i et givet Øjeblik at bringe Rentefoden ned, saa den bliver 3 pCt. — det bliver ikke 3 pCt., thi naar Staten i Virkeligheden giver $3\frac{1}{2}$ pCt., saa er det ikke 3 pCt., det er kun nominelt — og selv om det skulde lykkes i et givet Øjeblik at bringe Kursen paa Statspapirerne op, maa man altid være udsat for et Tilbagefald. Naar Konjunkturerne stille sig mindre gunstig, naar der kommer finansielle Kriser, industrielle Kriser, Krig eller lignende i Europa, skal det nok komme til at vrie til os, at vi have stabt en unaturlig Rentefod her i Landet og stæffet fremmed Kapital ind, som man ellers ikke vilde kunne faa. Det er mærkeligt, at det nu siges fra alle Sider, baade af den højtærede Finansminister og af det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (B. Bøjsen), at det er heldigt, at vor Statsgæld kan bringes paa udenlandske Hænder. Man har ment i den Tid, jeg kan mindes, at det var lykkeligt for et Land, naar Statsgælden var paa indenlandske Hænder, og nu paa en Gang sige vi: Nej, det er galt, lad os saa Statsgælden ud af Landet, lad os saa fremmede Kreditorer, saa ere vi lykkelige, saa kunne vore egne indenlandske Kapitaler nøjes med en lavere Rente og blive jagede ud, hvor de allerede ere anbragte.

Det Argument, at Lovens Fortræffelighed bl. a. skulde bestaa dert, at vi tage Udlandinge til Kreditorer i Stedet for vore egne Landsmænd, kan jeg altsaa ikke tillægge nogen Værdi. Det staar naturligvis i Forbindelse med denne § 4, som ærede Talere allerede have omtalt, og som jeg finder at være en højst besynderlig Paragraf i en saadan Lov. Hvad er det, man gør? Man tillader et Konfortium, væsentlig bestaaende af Udlandinge, at have den danske Statsgæld paa Haanden i et helt Aar uden nogen Forpligtelse fra dets Side, hvorimod Finans-